

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah.
Velja za celo leto..... \$6.00
Za pol leta..... \$3.00
Za New York celo leto..... \$7.00
Za inozemstvo celo leto..... \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 141. — ŠTEV. 141.

NEW YORK, FRIDAY, JUNE 17, 1921. — PETEK, 17. JUNIJA, 1921.

VOLUME XXIX. — LETNIK XXIX.

KONVENCIJA AMERICAN FEDERATION OF LABOR

RESOLUCIJA, KI JE BILA PREDLOŽENA KONVENCIJI, —
ZAHTEVA, DA SME LE NAROD SKLEPATI O NAPOVEDI
VOJNE.

Denver, Colo., 15. junija. — Organizirano dolo naj bi zahtevalo da se silo in polnomoč napovedi vojne odvzame kongresu ter jo položi v roke naroda, in sicer s pomočjo novega amandamenta k ustavi, če bo konvencija Ameriške delavske federacije sprejela resolucijo, katero se ji je predložilo danes.

Predlog določa, da mora dobiti napoved vojne odobrenje večine volilcev dežele in da naj bi bili vsi oni, ki glasujejo za napoved vojne, prisiljeni aktivno sodelovati v vojni pred onimi, ki bi glasovali proti vojni napovedi.

To resolucijo je predložil konvenciji S. H. Gardner iz Cleburne, ki je izjavil, da je določba glede splošnega referenda, tikajoča se napovedi vojne, potrebna "za boljše zavarovanje naroda in njegovih interesov".

Naravna posledica našega sedanjega sistema v trgovini in industriji, — se glasi v uvodu k resoluciji, — in posebno z ozirom na inozemstvo, je ta, da se v pogostih intervalih napoveduje vojne med narodi na prizadevanje onih, ki so zainteresirani pri takih aktivnostih, da si zagotovijo ali zavarujejo takozvane svete pravice dobička.

Predsednik Harding in kongres bosta naprosena, naj prevzmeta vodstvo v gibanju za splošno razoroženje v nadaljni resoluciji, ki je bila danes predložena. Prosi se oba, naj skliče konferenco sil sveta "v upanju in prepričanju, da se bo tisoče milijonov dolarjev, katere se izdaja sedaj za mornarična oboroževanja, prihranilo davkoplačevalcem teh dežel".

Dve nadaljni resoluciji, predloženi danes, se tičeata vladnega lastništva železnic. Ena, katero so podpisali zastopniki vseh železniških organizacij, daje izvrševalnemu odboru federacije navodila, "naj pomaga priznanim železniškim organizacijam z vsemi silami, ki so v njegovi moči, da se potom primerne zakonodaje uveljavi vladno lastništvo ter demokratično obratovanje vseh transportacijskih sistemov Združenih držav".

Druge resolucija, katero je predložila skupina desetih delegatov, zahteva, naj se vse železnice takoj vrne skupnemu vladnemu obratovanju.

Modifikacijo Volsteadove postave na tak način, da bo dovoljevala izdelovanje in prodajo dobrega piva, se zahteva v neki drugi resoluciji, dočim zahteva nadaljna resolucija, naj se predloži narodu v splošno glasovanje vprašanje prohibicije.

Nadaljne važne resolucije, ki so bile predložene, so naslednje:

Tajuk fediacije naj se posvetuje z izvršilnimi uradniki United Textile Workers of America v namenu, da se organizira svobodna industrija v Pennsylvaniji, da bo tem potom mogoče zavarovati delavne pogoje delavcev v isti stroki v New Jersey in New Yorku.

— Eksekutivni svet federacije naj stori potrebne korake, da se ustanovi deset dnevnikov po celi deželi.

FRANCOSKI DIPLOMAT HVALI NOVI DAVČNI KOLEKTOR.

Pariz, Francija, 15. junija. — Predsednik Harding je imenoval bivši francoski ministrski predstojnik John T. Raffertyja davčnega kolektora v New Yorku, kar je prvi korak pri organiziranju davčnega sistema v New Yorku.

Njegove besede, njegove poslanosti, njegove uspehe kažejo moč španskega kralja Alfonza, ki je odstopil in jasnost njegovih metod. On je val v Angliji Potuje incognito, eden največjih predsednikov, kar ko je bil danes v Parizu, ga je le žih je imela Amerika.

— Eksekutivni svet federacije naj stori potrebne korake, da se ustanovi deset dnevnikov po celi deželi.

Denarna izplačila v jugoslovanskih kronah, lirah in avstrijskih kronah

se potom naše banke izvršujejo po nizki ceni, sanjalivo in hitro. Včera so bile naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:

Raspisila na zadnje pošte in izplačuje "Kr. poštali čekovalni urad" in "Jadranske banka" v Ljubljani.

300 kron	\$2.35	1,000 kron	\$ 7.50
400 kron	\$3.10	5,000 kron	\$37.25
500 kron	\$3.25	10,000 kron	\$74.00

ITALIJA IN ZARADNO OZEMLJE:

Raspisila na sadnje pošte in izplačuje "Jadranske banka" v Trstu.

50 lir	\$ 3.00	500 lir	\$26.50
100 lir	\$ 5.50	1000 lir	\$52.00
300 lir	\$15.90		

NEMŠKA AVSTRIJA:

Raspisila na sadnje pošte in izplačuje "Adriatische Bank" na Dunaju.

1,000 nemško-avstrijskih kron	\$ 2.75
5,000 nemško-avstrijskih kron	\$ 12.00
10,000 nemško-avstrijskih kron	\$ 24.00
50,000 nemško-avstrijskih kron	\$117.50

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Mi računamo po ceni istega dne ko nam poslani denar dope v roke.

Kot generalni zastopniki "Jadranske Banka" in njenih podružnic imamo zavezane izvanredno ugodne pogoje, ki bodo velike ko tiati za one, ki se ali se bodo posluževali naše banke.

Denar nam je posliti najbolj po Domestic Money Order, ali pa po New York Bank Draft.

Frank Sakser State Bank

62 Cortlandt Street, New York

Ko je pred kratkim praznovala Francija spomin na vse one svoje ljudi, ki so padli v svetovni vojni, je tudi Italija poslala svojo delegacijo, katero vidite na sliki. Za Italijo bi bilo vsekakor boljše, da bi pozabila na mrtve ter bolj vpoštevala umirajoče na slovenskem Krašu in v jugoslovanskem Primorju.

ZADEVA UMORJENEGA HARRISA LIPŠIČA

Na otoku Haiti, katerega kontrolirajo mornariške čete, je bil umorjen Žid Lipšič.

Washington, D. C., 16. junija. — Polkovnik John A. Russell, poveljnik mornariške brigade Združenih držav na Haiti, je poslal mornariškemu departamentu kabelsko sporočilo, soglasno s katerim je bil neki Harris Lipšič, ki je živel prej v New Yorku, a se je zadnji čas pečal z zemljiškimi spekulacijami na Haiti in ki je postal znan radi tega, ker je dvignil obdolžbe proti mornariškim četam, nastanjen na Haiti, umorjen od roparjev.

Tekom preteklega jeseni je dobil kongresnik Azak Siegel, od Lipšiča pismo, v katerem je slednji sporočil, da je neki častnik ameriške posadke napadel ženo in svakinjo Lipšiča, da so njemu samemu odvzeli posest ter, odredili njegov izgon iz Haitija, ker se je pritožil radi zgoraj omenjenega dogodka.

Mornariški departament je uveljavil preiskavo ter sporočil izid v Washington še predno je Lipšič poslal kongresniku Siegelu svojo pritožbo.

Protokol glede zadeve Lipšiča kaže, da je slednji dvignil obtožbo, da je neki poročnik Grant napadel njegovo ženo in svakinjo in da je bil on sam deportiran v Havano. Pozneje mu je bilo dovoljeno vrniti se pod zaščito vlade na Haiti, a je trdil, da se ga je dejanski držalo kot jetnika, čeprav je bil izšel proti poročniku. Kongresnik Siegel je brzojavil dne 15. avgusta preteklega leta iz New Yorka generalu Lejeune, poveljniku mornariških čet, ter izjavil v brzojavki, da je do bil sporočilo, da mornariški častniki še vedno nečloveški postopajo z Lipšičem, njegovo ženo in otrokom. (To je kaj skrivnostna zadeva, a ta Žid Lipšič je imel brez dvoma precej masla na svoji glavi, kajti drugače bi se ne pečal na Haiti z zemljiškimi spekulacijami. To je bila ena onih zajedavk židovskega izvora, katere je najti v najbolj skritih kotičkih sveta.)

NOVA PRISILNIŠKA POSTAVA ZADRŽUJE POTNIKE.

Antwerpen, Belgija, 16. junija. Vseserzemske prisilniške postave, ki zadržanih v tukajšnjem pristanišču nad pet tisoč izseljencev. Med neodrejenimi je največ Poljakov. V soboto se je odpeljalo s parnikom Kroonland samo 230 potnikov, pravzaprav bi se jih pa moralo odpeljati 850.

SLOVAKI SO SE BAJE ODCEPILI OD ČEHOV

Proglasitev slovaške neodvisnosti. Jehlička je predsednik nove slovaške republike.

Pariz, Francija, 16. junija. — Neka brzjavka iz Varšave pravi, da so Slovaki, ki so dosedaj tvorili del čehoslovaške države, proglasili svoje neodvisnost. To se storili vsled tega, ker je žnjimi vlada baje slabo postopala. V svoji proklamaciji svečano izjavljajo, da se ne bodo nikdar več podvržili praški diktaturi. Na čelu nove republike je predsednik Jehlička, profesor na budimpeštanski univerzi. Praška vlada namerava to revolucijo s silo zatreti, ker je baje edini namen Slovaške, pridružiti se Madžarski.

ŽENSKA UTOPILA SEBE IN DVA OTROKA.

Blackwood, N. J., 16. junija. — V neki majhni reki v bližini Chew's Landing so našli večeraj zvečer trupla Mrs. Carrie Munroe, stare 23 let ter ona njenih dveh otrok iz prvega zakona. Karl in Elmer Eulenstein, stara pet in tri leta. Coroner Holl je prepričan, da je mati namenoma utopila sebe in svoja dva otroke. Obtožitelj Wolverton pa pravi, da je opaziti na glavi Mrs. Munroe veliko rano in da bo uveljavil radi tega preiskavo. Samuel Munroe, neki masinist ter mož utopljenke, pravi, da je bila njegova žena v zadnjem času slabega zdravlja ter zelo potrta. Munroe, ki dela v Philadelphiji, ni ničesar vedel o žaloigri, dokler se ni vrnil večeraj zvečer semkaj. David Sink, brat Mrs. Munroe, je našel trupla utopljenec.

WSS WSS WSS WSS WSS WSS

Potni listi.

Po najnovejši odredbi belgrajske vlade dobijo Jugoslavlani potne liste samo tedaj, ako prinesejo s seboj kako listino iz starega kraja, da je razvidno, od kod je doma. Take listine so: Stari potni list, delavska ali vojaška knjižica, krstni list in domovnica.

Navadno pismo ne zadostuje več.

Kdor tedaj nima nobene take listine, pa želi potovati v stari kraj, naj piše županstvu one občine, v katero je pristojen, po domovnico, potem bo šele mogel dobiti jugoslovanski potni list.

Nikdo naj tedaj ne pride v New York v namenu, da bi potoval v stari kraj, ako nima kake gori omenjene listine.

Frank Sakser State Bank, 62 Cortlandt St., New York, N. Y. (Advertisement)

KRIZA V AVSTRIJI JE VEDNO VEČJA

Krščanski socijalci zahtevajo, da se zatrtje ljudska glasovanja za priklonjenje k Nemčiji.

Dunaj, Avstrija, 16. junija. — Vladna kriza v avstrijski republiki ni videti danes nič bližje svoji rešitvi kot je bila pred petnajstimi dnevi, ko je postal položaj kritičen. Krščanski socijalci se belodanili izjavo, v kateri prijavljajo, da je za njih stranko nemogoče organizirati kabinet, dokler se bodo vršila v različnih provincah avstrijske republike ljudska glasovanja glede priklonjenja Avstrije k Nemčiji. Stranka hoče podpirati vsako drugo politično organizacijo, ki bo zadržala zatrtje takih ljudskih glasovanj.

Dr. Michael Heinisch, predsednik republike, je baje stavil ponudbo, da stvari začasno vlado brez strank, ki naj bi ostala v uradu dokler bi se ne vršile volitve, a krščanski socijalci se očitno nečisto izpostaviti nevarnosti porazov ob taki priliki in socijalisti se drže svoje politike nemešavanja.

Celi položaj splošne negotovosti je še poslabšan s tem, da postaja zaupanje v finančne načrte Lige narodov vedno manjše, potem se je sporočilo, da se gotove vlade nečisto izpostaviti svojim zahtevam glede vojne odškodnine. (Kot znano, je bilo v načrtu Lige narodov, da se zahtevajo glede avstrijske vojne odškodnine preloži vsaj na boljše čase, a med tem se je čule, da noče o tem ničesar vedeti Italija in drugih nekaterih manjših sil.)

Pariz, Francija, 16. junija. — Kot se je večeraj izvedelo tukaj, se bo avstrijska vlada obrnila na Združene države s prošnjo, naj prelože uveljavljanje svojih zahtev glede vojne odškodnine, dočim si bo Liga narodov prizadevala dobiti slične koncesije tudi od drugih sil.

Ameriška tirjatev znaša 24 milijonov dolarjev za 200,000 ton moke. Razventega pa so Združene države dale Avstriji nadaljni kredit v znesku 48 milijonov dolarjev.

Italjanske zahteve znašajo 25 milijonov lir. Neki zastopnik finančne komisije Lige narodov se razhaja sedaj v Rimu, da pregovori Italijo, naj preloži za dobo dvajsetih let vse svoje zahteve napram Avstriji, do bo mogla tem potom konferenca v Porto Rosa nadaljevati s svojimi načrti za ekonomsko restavracijo Avstrije.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

PROCES PROTI KOMUNISTU HOELZU

KOMUNISTIČNI VODITELJ HOELZ JE REKEL SODNIKOM, DA BI SI NE UPALI SODITI V NAVZOČNOSTI NEMŠKEGA PROLETARIJATA.

Berlin, Nemčija, 15. junija. — Novost v sodniškem postopanju se je nudila na drugi dan obravnave proti komunistu Hoelzu, ko se je obtoženi razjezil nad navzočimi ter očital sodnikom strahopetnost. Ena njegovih pripomb, ki se je glasila, da je naloga policije napraviti red, da pa je prišla le tjakaj, kjer sta že vladala red in mir, s čemur je mislil pokrajino, katero so držale njegove rdeče sile, je vzbudila glasen smeh med privilegiranimi poslušalci.

Hoelz se je ves razkačen obrnil od sodnikov ter nagovoril občinstvo. Predsedujoči sodnik ga je ostro prekinil ter mu ukazal, naj molči, a Hoelz se ni brigal za to, ter rekel: — Kadar govorim jaz, govorim jaz! Vi, ki sedite tukaj ter me sodite, si upate storiti to le pod zaščito oborožene sile.

— Mi se nikogar ne bojimo, — je odvrnil sodnik.

— Ponavljam, da bi si ni upali nadaljevati s to obravnavo v navzočnosti proletarijata! — je odvrnil Hoelz.

Komunist je imel zadnjo besedo, ko je bila obravnava prekinjena.

Priče, ki so danes nastopile proti Hoelzu, ki je obtožen številnih umorov, požigov ter vseh zločinov, ki jih je najti v kriminalni praksi, so opisovale, kako je Hoelz pretil bogatim talecem, kako jih je postavil k zidu, da streljati preko njih glav in kako je dinamičtral ter požigal poslopja, da terorizira prebivalstvo ter ga pripravi do tega, da mu nudi finančno pomoč.

Nekega pastorja, po imenu Schmidt v Eisleben, je dal postaviti k zidu ter mu zapretil: — Jaz sem Maks Hoelz, Izvedel boš, kdo da sem, a ne boj se! Ne boš edini, ki bo umrl danes!

Hoelz je zahteval od pastorja en milijon mark, a se zadovoljil s 46.000, nakar je pastorja izpustil. Hiše ljudi, ki niso imele nič denarja, je dal z dinamitom pognati v zrak.

Hoelz je večkrat prekinil priče, jih izpraševal ali pa popravljal njih izjave.

STRAŠNA EKSPLOZIJA NA AMERIŠKI LADJI.

London, Anglija, 15. junija. — Na ameriškem parniku "Pamhandle State" je eksplodiral večer generator. Prvi strojnik in dva mornarja sta bila na mestu mrtva, več drugih je bilo po ranjenih.

GROF SFORZA O ITALJANSKI ZUNANJI POLITIKI.

Turin, Italija, 15. junija. — Dopisnik turinske "Stampe" je imel razgovor z grofom Sforzo, ki je izjavil med drugim: Zunanja politika Giolittijevega kabineta je preskrbela Italiji povod najboljše državne meje. V Orijentu si je pridobila Italija nove gospodarske in moralne zone. Italija se bliža preko Balkana Orijentu in Črnomu morju. Na tej poti leži sorodna država Rumunija. Nadalje je izjavil, da mora Italija skleniti s sovjetsko Rusijo gospodarsko pogodbo ter pripomnil, da je sedaj konec romantične dobe v zunanji politiki. Zunanjo politiko Italije morajo voditi le interesi države in nacijonana zavest. Italija potrebuje ravno tako evropske narode, kakor potrebujejo oni Italijo.

VOJNO TABORIŠČE UPTON NAPRODAJ.

Washington, D. C., 16. junija. Vojni departament je objavil, da je vojno taborišče Upton na Long Island, N. Y. naprodaj in da je treba vložiti zapečateni ponudbe do 15. julija. V prodajo je vključenih nekako 1660 poslopij različne vrste s pohištvom vred.

NOVA ARMADA V NEMČIJI.

Berlin, Nemčija, 16. junija. — Nemški državni zbor je večeraj sprejel predlog, soglasno s katerim se je izpremenilo armadno postavo tako, da bo soglašala z zahtevami zavezniškega ultimata.

Nova postava pravi izrečno, da mora armada obstajati iz 100,000 mož in da ni sme število častnikov presegati 4000.

FRANCOZI SO ZAČELI PRODIRATI PROTI ALEPPO

Atene, Grško, 16. junija. — Iz bo v kratkem uradna angleška Smirne poročajo, da so Francozi zopet začeli napadati nacionalni se pripraha glede obstoječih izsledov trgovskega prometa med Anglijo in Rusijo.

ZAPLETEN POLOŽAJ V GORNJI ŠLEZIJI

Nemški general Hoefler je mnenja, da bo prišlo v Gornji Šleziji še do velikega prelivanja krvi.

Berlin, Nemčija, 16. junija. — Soglasno z nekim poročilom, ki je bilo objavljeno v "Muenchener Neueste Nachrichten", je podal general von Hoefler, voditelj Nemcev v Gornji Šleziji, naslednjo izjavo:

— General Lerond, predsednik zavezniške komisije, hoče prepričati nadaljna prelivanja krvi, a jaz sem prepričan, da bo kri, s katero se sedaj varčuje, pozneje prelita tako, da bo cela Šlezija rdeča od nje.

— Ko sem naprosil generala Gautier za dovoljenje, da se pusti nemške čete v Šleziji, dokler ne bo napravljen red, je rekel: Potem bodo napravili Poljaki iz Šlezije drugo severno Francijo.

— Moje prepričanje je, da vsa pogajanja z ustaši slednje le bodre in da bodo pomenjala za nas samoprevaro. Angleži so pripravljani na udarec, a njih roke so vezane od medzavezniške komisije. General Hennicker, praktičen in prostodušen vojak, je dobro razumel moje stališče ter položaj v deželi.

Koncem izjave je rekel von Hoefler, da nemške čete v Gornji Šleziji sedaj prekašajo zavezniške po številu.

London, Anglija, 16. junija. — Anglija je obrnila v nadaljnem sporočilu glede gornješlezjskega vprašanja, katero je danes angleški poslanik v Parizu izročil francoski vladi, iznova pozornost na "trajno izjalovljenje francoskega sodelovanja" pri zopetnem ustanovitvenju reda v Gornji Šleziji. Pomankanje koncentrirane akcije ustvarja vedno bolj resen položaj.

ANGLEŽI POJDEJO V MOSKOVO.

London, Anglija, 16. junija. — V poslanski zbornici je objavil major Sir Filip Graeme, ravnatelj prekmorske trgovine, da se bo v kratkem uradna angleška delegacija napotila v Rusijo, da zopet začeli napadati nacionalni se pripraha glede obstoječih izsledov trgovskega prometa med Anglijo in Rusijo.

"GLAS NARODA"

NEWSPAPER PUBLISHED BY
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
1000 Broadway, New York City, N. Y.
FRANK BAKER, President. LOUIS BENEDIK, Treasurer.
Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
1000 Broadway, New York City, N. Y.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno in praznikov.
Za vsake leto velja kot na Ameriki. Za New York za celo leto \$7.50
Za Kanada \$8.50 Za inozemstvo za celo leto \$7.50
Za vsake leto \$1.50 Za pol leta \$4.50

GLAS NARODA
(Voice of the People)
Slovenian Daily Newspaper published in New York City.
Subscription yearly \$7.50
Advertisement on agreement

Glasi brez plačila in dostavljajo se na prostovoljno. Denar naj se blagovoli po
posredovanju Američanov. Pri naročilih krajših naročnikov prosimo, da se mas
tudi prebrska blagovila naslov, da hitreje našemu naslovniku.

GLAS NARODA
1000 Broadway, New York City, N. Y.
Telephone: CORTLAND 2775

Izjava novega prohibicijskega komi-sarja.

Glede tega, kar je rekel major Roy Haynes, novi zvezni prohi-bicijski komisar, glede obveznosti vsakega državljanca, da se po-ko-ri postavi kot postavi, brez oziroma na osebno mnenje glede potrebe in previdnosti uveljavljanja te ali one postavbe, mora prevladovati ali bi moralo vsaj prevladovati popolno soglasje v mnenju vseh. Pri tem pravilu je seveda najti izjemo, ki se tiče neoporečne pravice upora proti postavi, o kateri so ljudje odkrito in vestno prepričani, da je krivična, a takega upravičljivega upora ni videti v tajni kr-šitvi te postavbe, pri čemur pride posameznik v stik s kršilci postavb. Mogoče bi bilo preostro reči, da so vsi oni, ki kupujejo prepo-vedane pijače od ljudi, ki nimajo za to nobenega dovoljenja, tudi zločinci. To je mogoče resnica v enem oziru, a je napačno v drugem, kajti številni ljudje, ki se pečajo s takimi transakcijami, so prepri-čani, da se le poslužujejo edinega sredstva, ki jim je na razpolago, da se izognejo temu, kar pošteno smatrajo za neupravičljivo omeje-vanje njih osebnih svobode.

V demokraciji pa ni to edino sredstvo, ki je na razpolago. — pač pa edino naglo in udobno sredstvo in vsled tega se poslužujejo tega sredstva številni oni, ki imajo dosti vzroka smatrati sebe do-brim državljanom. To so mogoče, a še boljše državljanji bi bili, če bi skušali dovesti do razveljavljanja osemnajstega amenda ali do ublažitve Volsteadove postavbe na način, kot ga določa ustava Zdr-ženih držav.

Treba jim je le predočiti večino sodržavljanov za lastno prepri-čanje in uspeh jim je zagotovljen. Storit kaj takega pa bi vzelo do-sti časa ter bi se mogoče niti ne dalo izvesti. Če ni mogoče dobiti potrebne večine, preostajata le dve alternativni, namreč upoštevanje postavbe ali pa javen upor, ne pa tajno kršenje postavbe.

Če bi bil major Haynes mislil malo dalje, predno je izdal svoj poziv za upoštevanje prohibicijske postavbe, bi ne prošil javnosti, da ne zbija šal iz prohibicije. Dejstvo, da te čuti toliko šal in dovptipov glede prohibicije, bi ga moralo preje pomiriti kot pa ga navditi za žalostjo in strahom. To zbijaanje šal namreč kaže, da ni opozicija proti prohibiciji tako resna kot bi brez dvoma bila, če bi veliko šte-tilo ljudi odkrito čutilo, da se jih je oropalo važne in bistvene pravice, da smejo piti, kar hočejo in kolikor hočejo.

Dejanski ni opaziti nikjer resnejše zahteve, da bi se povrnila stare razmere. Za saloni, ki je izginil, ni slišati nobenega obžalova-nja od nobene strani. Vse, kar pravijo ljudje, vsaj na glas, je to, da bi se milejšje pijače ne smelo odpraviti obenem s močnimi. Ker je ta položaj tak, je obžalovanje, da se piše in govori o novem režimu v hu-morističnem tonu, katerega se poslužuje prosti narod, kadar čuti, da se mu je zgodila krivica.

Če bi prenehala dežela šaliti se ter pričela tuiti, potem bi ma-jor Haynes lahko obupal o uspehu svojega urada.

Opazovalci kometov.

Nekaj čudnega je bilo v ljudskih množicah, ki so se pred par dnevi zbirale na dolenjem delu Manhattan ter se ozirale proti ne-bu, da vidijo to, kar sploh ni bil komet. Očividno so številni v tej množici upali, da je to resničen komet in sicer nekoliko bolj globen komet, kot pa so zvezdoloci voljni priznati. Ljudje so si brez dva-ma želeli neke vrste raketnega ognja in ker je obstajala večina teh ljudi iz najemnikov, ki nimajo svojih lastnih hiš, niso bili najbrž prav nič v strahu radi tega, kar bi se lahko pripetilo zemlji.

V celum je naše življenje pusto. Obstaja v tem, da vstajamo zjutraj, da jemo, da opravimo svoje delo, se vrnemo domov, zopet jemo ter gremo nato spat. Na ta način se vlečemo od enega konca eksistence do drugega in ravno ko se prične oni veliki doživljaj ter smo na tem, da kot obsojeni mož Dickens najdemo, iz česa so na-pravljene zvezde, se nas brez vsakih nadaljnjih ceremonij vrže s po-zornice.

Strasne doživljaje človeštva od pričetka časa je bilo pripisova-ti v glavnem puščobi in dolgočasju. Dolgočasje je bilo vzrok, da so se raziskovalci potikali po neznanih morjih, ter preko nepoznatih kontinentov. Dolgočasje je odgovorno za vojne ter tudi za gotov od-stotek zločinov. Iz tega izvira tudi strastno zanimanje za komete, ki bi mogoče uničili vse življenje na svetu, čeprav pravijo astronomi, da ne, ki bi pa s tem uničili tudi naše službe ter nam dali s tem dol-ga počitnice. Tak komet bi uničil tudi vse družinske prizore in ceste tako da bi nam ne bilo treba nikdar več iti po tistih znanih in pus-tih prostorih in da bi ni več ne videli obrazov, ki so pravi simboli re-je puščobe, v katero se je vsakdo izmed nas ujel. To je bila ne-izražena želja marsikaterega drugače izvrstnega družinskega moža ko se je oziral navzgor proti stvari, ki sploh ni bila komet.

Slovenska medicinska fakulteta.

Po osvoboditvi se je uresničila stara želja slovenskega naroda po lastni univerzi. Ustanovil se je pri tej tudi pričetek medicinske fakultete. Vsi smo bili nverjeni da se izpopolni, a sedaj grozi velika nevarnost, da ostane torzo — da ostane omejena na prva dva letni-ka. To nevarnost moramo preprečiti, in zato je treba, da vsi pokli-čani faktorji skupno prično veliko akcijo za nadaljnjo izpopolnitev slovenske medicinske fakultete. Pričeti pa se mora takoj, da ne bo prepozno. Ne smemo dopustiti, da bi se na jesen ne otvoril tretji te-čaj. Ako se to letos opusti, kdo ve, ali sploh še kdaj dosežemo popo-lno medicinsko fakulteto.

Slovensko zdravniško društvo je 22. avgusta 1920 imelo v uni-versitetni dvorani manifestacijsko zborovanje za obstoj in izpopol-nitev slovenske univerze. Profesor dr. A. Šerko je v svojem referatu poudarjal, da je obstoj in razvit ljubljanske univerze v vseh njenih

fakultetah eminentne važnosti za kulturni napredek vsega jugoslov-anskega naroda. Statistično je dokazal, da je popolna slovenska me-dicinska fakulteta poleg one v Zagrebu in Beogradu tudi v Ljubljani opravljena in potrebna.

Kam naj gredo naši dijaki v tretjem letu? V inozemstvo? Kdo ve, ali se jim to sploh dovoli? V Zagreb? Ondi bi preobčila dijakov ne mogla uspevati v študijah in s stanovanji je velik križ.

V resolucijah so se torej naprosile vse slovenske stranke, naj bi se z vsemi silami zavzele za izpopolnitev slovenske medicinske fakultete.

A kakšen je bil uspeh? Zakaj se ni dosegel, zakaj je bilo vse le pljus v vodo, o tem raje molčimo.

Zdaj v zadnji uri se da še preprečiti nevarnost, da ostane naša fakulteta nepopolna, najbrž za večne čase — še se da popraviti in poravnati kar se je zamudilo in zagrešilo.

Kako je treba to doseči, tega ne bom tu razmotiral, — pač pa bi opozoril, zakaj je to treba, in da je možno in dosegljivo.

Ko se je ustanavljal prvi letnik, smo mislili mnogi, da je stvar preuranjena, da ne bo uspeša, ker ni bilo podanih nobenih predpogov. Ali uspela je nad vse pričakovanje dobro, uspela je zlasti za-radi neumorne delavnosti profesorja dr. Plečnika, ki je pripravil vse za pouk v anatomiji potrebne preparate. Treba nam je torej le prave-ga moža na praviem mestu in vse se doseže.

Treba nam je profesorjev za one stroke, ki pridejo zdaj v po-štev. Ti bodo gotovo storili vse, da se pouk omogoči in dobro vrši. V teoretskih strokah seveda bo treba šele mlajše moči drugod izvež-bati in usposobiti, dotlej pa si pomagati z drugimi Slovani. — Tako je, kot se čuje, za filozofijo neki ruski docent na razpolago. Za de-skriptivno anatomijo (katero zdaj suplija dr. Plečnik, ki bo pa moral pozneje sprejeti svojo pravo stroko: patološko anatomijo in event-sedno medicino — ter ne bo več zmogel te supleture) bo treba skr-beti, da se izobrazi domačin.

Za farmakologijo in kemijo imamo profesor Papeža, ki je bil — farmacevt in je doktor kemije. Za internistiko imamo že na praksi univerzi predavajočega dr. Matka, na dunajski univerzi je profesor Hrvat dr. N. Jagić, a izbornih internistov praktičnih zdravnikov, ki bi bili tudi kot učitelji usposobljeni, imamo tudi. Imenujem naj le primarija dr. Jenka. Za kirurgijo imamo izbornega našega dr. Slaj-merja, imamo priznanega dr. De Franceschija, in ako se ozremo po mlajših, imamo primarija dr. Derganca, čegar ime ima tudi med tu-jimi učenci dober sloves, imamo nadebudnega dr. Černiča in dru-ga...

Imenovati bi bilo poleg fiziologa in farmakologa še interniste in kirurge, in otvoritev tretjega letnika bi bila mogoča. Saj imamo ljub-ljansko bolnišnico, ki nudi bogat klinični material! Sedaj se dozi-dava poslopje z veliko dvorano za slušatelje. V tej dvorani bi se la-hko vršila teoretska predavanja iz vseh strok; tudi iz internistike in kirurgije, potem pa bi medicinci v skupinah na oddelku prisostvo-vali demonstracijam bolnikov in bi se pod vodstvom profesorja tudi sami praktično vežbali.

Pomislimo le, pod kakimi skrajno neugodnimi, včasih naravnost škandaloznimi lokalnimi razmerami so učili najslavnejši profesorji dunajske medicinske fakultete. Šele ko je ta prišla propadati, so sezdali nove instituite in nove klinike. Koliko je pisat in se trudil slavn kirurg Billroth, da bi dosegel primerno operacijsko dvorano in dvorano za predavanje. Vse zaman, tudi njegov naslednik je ni-čučkal. In vendar, koliko število slavnih kirurgov, znanstvenikov in učiteljev se je izobrazilo pod njegovim vodstvom v tistih mižernih prostorih, ki so vsem, ki so študirali na Dunaju, v živem spominu.

Pričnimo v skromni meri! Potrebne adaptacije, primerne prezi-dave in prizidave se bodo izvršile in s časom in z vztrajnostjo dose-žemo tudi v doglednem času nova, moderna poslopja.

Treba nam je praktičnih zdravnikov, ne le za naše, temveč tudi za one slovenske kraje, ki ječe pod Nemci in Italijani. Važno je, da študenti dobe svojo izobrazbo pri nas, da ostanejo v živih stikih z na-mi.

Slovenska medicinska fakulteta pa je tudi predpogoj slovestve-nemu znanstvenemu delovanju v slovenščini. Sila bo porodila kom-pendije in učne knjige, delo po klinikah in institutih moografije in studije. Vse to bi izostalo, ako nimamo slovenske medicinske fakul-tete, ker ne bi bilo dijakov, katerim bi ta dela služila, niti profes-jev, ki bi jih pisali. Tudi se naprej bi si pomagali z nemškimi deli, kakrta bi praktično rabili in katerih je za vse stroke v izobilju.

Kakor sem uvodoma imenil, je pa tudi naša dolžnost, da našim medicincem, ki so pričeli študije na medicinski fakulteti, damo pri-liko, da jih na slovenski fakulteti (in ne v tujini pod najneugodnej-šimi razmerami) nadaljujejo in dovrše.

Dr. Fr. Goestl v "Slovenskem Narodu".

Slovenske novice.

Cleveland, Ohio.

Samski stan je zapustil splošno znani rojak Anton Janković, ko se je v soboto 11. junija civilno poročil z gđ. Cecilijo Kolman, ki je pred nekaj meseci dospela iz stare domovine in sicer iz Begunj na Gorenjskem. Mladi par živi na 6512 St. Clair Ave. Bilo srečno!

Od nedelje 12. junija sem se po-greša rojakinja Ana Žnidarski iz 1103 E. 67. St. Pogrešana je stara 23 let, 5 čevljev in 6 palcev viso-ka, tehtala 146 funtov, je svitle pol-ti, rdečkastorjavih las in temno-rjavih oči. Ko je odšla od doma, je imela na sebi črno krilo, rdečo bluzo, bele solne, črne nogavice.

Milwaukee, Wis.

Poročno dovoljenje sta vzela Anton Vodnik, star 31 let, 457 Virginia St., in Katarina Lojka, 21 let.

Štorklja se je zglasila pri dru-žini Jos. Lajzar, 550 Mineral St., ter ji pustila dečka.

Na \$250 kazni in stroške je bil obsojen Jos. Zalokar iz Beloit Rd., ker je kršil suho postavbo.

Na distriktnem sodišču se je vršila zanimiva obravnava proti Mrs. Tony Kuzmonović, ki ni ne samka, ne poročena. Ona in njen sedanjí mož sta bila pripeljana pred sodišče, toda obravnava se še ni mogla zaključiti ter se bo še nadaljevala. Cela zgodba je ta-le: Mrs. Kuzmonović je bila preje žena Karl Nelsona, salunista na 854 S. Pierce St. Meseca decem-bra lanskega leta pa je dobila lo-žitev zakona. Njen sedanjí mož-ček Tony Kuzmonović pa se je lo-žil od svoje žene meseca februar-ja 1920. Zagovarjati se bosta mo-rala sedaj radi nepostavne so-

rodstva, ker, četudi sta oba loče-ua, ne moreta se po postavi poro-čiti, dokler ne poteče eno leto po ločitvi. Oba trdita, da sta bila po-ročena v Waukeganu, Ill. Sodnja bo celo stvar še enkrat preiskala, predno bo izrečena končna raz-sodba.

Frank Andowski je prišel na sodišče ter prošil, da se ga raz-poroči od njegove žene Maryanne, katere je prišla v Ameriko leta 1913. Poročila sta se na Poljskem leta 1906. Kot vzrok svoje tožbe je navajal, da ga je žena večkrat hotela zastrupiti ter ga vedno pre-čepa. Ne pusti mu čitati niti li-stov, niti knjig. Sodnik je dal že-no poklicati ter jo je po kratki pridigi kaznoval z zaporom radi grdega ravnanja z možem.

Vsekakor srečen "deček" je 19-letna Sofija Dedziški. Obločena v moško obleko in ostrizena je bila aretirana, ker se je vozila v eks-presnem vlaku kot hobo. Dekle je rodom s farme v Marinette okra-ju. Ž njo vred je bil aretiran tudi Gus Sontik, njen ljubček. Prepe-ljana sta bila v Milwaukee pod obdolžitvijo, da sta izvršila več ropov. V ječi je dekle izjavilo, da se je zato obdelo v moško oble-ko, da bi lažje našlo kje delo, ter da se hoče poročiti s svojim Gu-sonom. To jima je bilo dovoljeno, nakar sta ju detektivna priprava leta 6. junija pred sodnika A. J. Heddinga, ki ju je poročil, oba v moški obleki. Dekle je skoraj za pol glave večje kot njen ljubček, oziroma sedaj mož. Po končani poročni ceremoniji si je Sofija za-želela zopet ženske obleke in po-ročne slike. To ji je bilo seveda dovoljeno, nakar sta se morala po-dati zopet v ječo, kjer v svojo ce-lico, brez kakšne ženitne slavnosti,

Peter Zgaga

Neko poročilo iz Pariza pravi, da so se Slovaki ločili od Čehov ter ustanovili svojo lastno repu-bliko.

Baje je predsednik te nove slo-vaške republike neki Jehlička, ki je svojo čas deloval za Slovake roko v roki z župnikom Hlinko, največjim slovaškim borilcem za za prostost in neodvisnost.

Ko je Jehlička končno izprevid-el, da je delo za narod nevaž-ležno delo, da še nikomur ni na-polnilo žepov z zlatom, se je Ma-džarom prodal za Judežev groš.

Za časa avstrijskega režima je bila želja vseh avstrijskih nara-dov, stopiti na svoje lastne noge ter streti jarem v prah.

Enako se je družilo z enakim, brat je pomagal bratu, tovariš v nesreči tovarišu v nesreči.

Na severu sta bila dva naroda — Čehi in Slovaki.

Na jugu so bili trije — Sloven-ci, Hrvatje in Srbi.

Za božjo voljo, koliko besed je bilo izrečenih in koliko priseg po-loženih temu bratstvu v prid!

Ker trdna volja vedno zmaga, je zmagala tudi v tem slučaju ter se vtelesila. Beseda je meso po-stala.

Na severu čehoslovaška drža-va, na jugu država Slovencev, Srbov in Hrvatov.

S tem vtelesenjem vrzd je bilo pa tudi razočaranje rojeno. Na-puh se je razbihal v največji me-zi.

Iz sužnja je čez noč postal svo-boden človek ter jel kot opica oponašati metode svojega prej-snjega gospodarja.

Samozavest je lepa lastnost, toda samozavest v pretirani me-ri izvajana, zadobi značaj in po-men tiranstva.

Suženj je strl verige. Tekom dolgih stoletij se je nabrala do-brna marea srda v njegovem sr-dcu. Ta srd je pa treba nekam iz-liti, in če ni drugega pri rokah, naj se ga zlije na brata.

In tako se je zgodilo, da so se-daj Slovaki klapei bratskega če-skega naroda ter da so Slovenci in Hrvatje podložniki bratske sebske vlade.

Nadvlado tujca se že nekako prenaša, bratovega pljunka pa ni mogoče nositi na obrazu.

Vsa prej rečeno to. Izdajalec Je-hlička je Slovaku bližji kot mu je pa Čeh, ki mu hoče nasilno vladati.

In ni več daleč čas, ko bo Slo-venec in Hrvat vsakdo drugi bližji kot pa brat Srb, če zapo-stavljanja, zmerjanja s "Švabi" in omalovaževanja ne bo hitro konec.

Združitev je nekaj idealnega, v združenju je silna moč. Enako naj se druži z enakimi, da bo pa združitev imela uspeh, je pogla-vitna zahteva, da tudi v združe-lju enako enako ostane.

Kakor hitro pa skuša dobiti ta ali oni del premoč, je združenje ogroženo.

In kakor hitro dobi ta ali oni del premoč, je združenje uničeno.

Ta trditev bo jasno potrjena v bližnji bodočnosti, ako bo v re-snici prišlo do Združenja sloven-skih podpornih organizacij v Ameriki.

Willard, Wis.

V tukajšnji slovenski cerkvi sta bila poročena rojak John Bi-ton in gđ. Mary Petkovšek. Že-nin je doma iz Chicago, nevesta pa je hči tukajšnjih starišev.

Detroit, Mich.

Poročila sta se Sebastijan Crn-ković in gđ. Marija Jurković, nadalje Stefan Canderlić in gđ. Emilija Ožanić ter Rudolf Kav-zlarić in gđ. Marija Mihelić.

Aurora, Minn.

Umrla je 10letna Annie Jugo-vić, hčerka Johna Jugovića.

Jugoslovanska

Ustanovljena l. 1898

Katol. Jednota

Inkorporirana l. 1900

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni uredniki:
Predsednik: RUDOLF PERDAN, 938 N. 185th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106, Pearl Avenue, Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH PISHLE, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik za neposredne prispevke: JOHN MOVERN, 824 N. 2nd Ave., W. Duluth, Minn.

Vrhovni urednik:
Dr. JOSE. P. GRAHEM, 948 N. Ohio St., N. S., Pittsburgh, Pa.

Nadgradni urednik:
MAX KERŽIŠNIK, Box 872, Rock Springs, Wyo.
MOHOB MLADIĆ, 2003 So. Lawrence Ave., Chicago, Ill.
FRANK ŠKRABEC, 4822 Washington St., Denver, Colo.

Poradni urednik:
LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Združevalni urednik:
VALENTIN PIRC, 519 Meadow Ave., Rockdale, Joliet, Ill.
PAULINE ERMENC, 639 — 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSEF STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELAR, 706 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "GLAS NARODA".

Vse stvari, tiskajoče se uradnih stvari kakor tudi denarne pošilja-tvo naj se pošilja na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja na predsednika poročnega odbora. Prošnje za urejen novih članov in boljša spravevala naj se pošilja na vrhovnega urednika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovonom na obilen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda tajnika bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 8. člani ali članicami.

Dne 2. junija so graduirali slušatelji visoke šole, med katerimi se nahajajo tudi sledeče Sloven-ke: Jenny Mikulić, Anna Kovac in Frances Mikulić. Pozdravni govor je imel župnik Jerse.

Vihar, ki je divjal tu okoli, je bil spremljan od strele, katere je udarila v poslopje August John-sona. Radi močnega vetra se je ogenj razširil na sosedno poslopje, skladišče rojakov Mahnič in Vi-rant, ki sta lokalna trgovca. Le hitremu posredovanju in padanju dežja se je zahaljati, da se je po-zar omejilo v pol ure. Povzročena škoda se računa na \$4000.

Hibbing, Minn.

Rojak John Golob, ki je mestni blagajnik, je izjavil, predno je odšel na konvencijo narodnih or-ganizacij v Detroit, da bo vsta-novil novo organizacijo ranjen-ecv in pohabljenecv svetovne voj-ne. Rojak Golob je bil istotako ranjen v bojih na Francoskem.

Biwabik, Minn.

Tukajšnja rudniška družba je pričela s prvo pošiljateljstvo rude proti jezeru. V sredo dne 1. ju-nija so odpejali prvih 50 vago-nov rude. Pričakuje se, da se bo s pošiljateljstvo nadaljevalo skozi celo leto. Dočim je biwabiška družba pričela s pošiljateljstvo, je pa nasprotno zaprla Belgrad rud-nik, tako da so delavci na istem stališču kot so bili poprej.

Grand Rapids, Minn.

Po desetdnevni stavki je tukaj-šnja papirnica zopet pričela obra-tovati z nemušimi delavci. Uradniki družbe so izjavili, da bo v par dneh popolnoma stli stavko ter da bo papirnica obra-tovala istotako kot je preje.

Buhl, Minn.

Med slušatelji visoke šole, ki so te dni graduirali, se nahajajo Wm. Pašić in Julia E. Kuretić.

Virginia, Minn.

Na municipalnem sodišču se je pričelo s obravnavo Ojurovič-Lakner. Ojurovič je obtožen, da je pobežni s soprogo rojaka Mat. Laknerja, ki sta se rotom izdaja-la kot zakonca, ko sta prišla sem-kaj. Ojurovič je sedaj obtožen, da je bil z Laknerjevo ženo v nepo-stavnem sorodstvu.

Policiji se je posrečilo dobiti v pest Stefana Lesiča, ki je na-padel pred meseci Nik. Severnja-ka z namenom, da ga oropa. Pri-peljan je bil na municipalno so-dišče ter se ni hotel spoznati kri-vim. Sodnik je postavil Lesiča pod \$500 varščine. Ko ga je poli-

NAZNAČILO IN PRIPOROČILO.

Naš stalni zastopnik Mr. J. AN. KO PLEŠKO pobira naročnino za Glas Naroda na 6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio, in daje vsa druga pojasnila glede potovanja v stari kraj ali dobiti svojce od tam, glede denarnih pošiljatev in sploh v vseh drugih zadevah. Ima v zalogi tudi knjigo Peter Zgaga. Rojakom ga toplo priporočamo. Upravišтво Glasu Naroda.

Pueblo Jugoslav Relief.

Dvestopetdeset naših družin — žrtve povodnji v Pueblo.

Glasom brzojavke, ki jo je For-eign Language Information Ser-vice dobil iz Puebla, se je tamoš-nji odbor za pripomoč ponesre-čenim rojakom — Pueblo Jugoslav Relief — sestavljen od gg. Ni-kola Badovina, Rev. Ciril Zupa-pana, Mat. Jermama, dr. Jos. Sne-decan in Walter Predoviča, posve-toval z odposlanci Ameriškega Rdečega Kriza, ki so prišli v Pu-eblo, in sklenil, da stavi svojo služ-bu pod poveljstvo Ameriškega Rdečega Kriza. Sklenjeno je bilo nadalje, da se pozovejo vsi rojaki širum Amerike za prispevke v po-moč ponesrečenim. Ves denar, tako nabran, bo izročeno Ameriškemu Rdečemu Krizu za to svrhu.

Brzojavka naglašala, da izmed žrtve strasne povodnje je nič manj kot dvestopetdeset jugoslov-anskih družin.

Vse denarne pošiljatev in čeki naj se napravijo na ime: Pueblo Jugoslav Relief. Frank Grahek, Treasurer, c/o Minnesota Bank, Pueblo, Colo.

Ni dvoma, da bodo vsi naši ro-jaki širum Amerike prisrčno — vsak po svoji zmoglosti — v po-moč trpinom v Pueblu. Pred vsem pa je treba hitre pomoči. Kdor hitro daje, dvakrat daje!!

Jugoslav Section, Foreign Language Information Service.

Dr. Koler

SLOVENSKI ZDRAVNIK
638 Penn Ave. Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je naj-starejši slovenski zdravnik. Speda-lni v Pittsburghu, ki ima 34-letna prakso v zdravilju vseh vrst bolnikov.

Zastopanje kr-vi zdravil s gla-sorviti 200, ki ga je izumel dr. prof. Erlich. Če imate mogoče ali mehur-ške v telesu, v grlu, izpadanje las, bolečine v kosteh, pridite in izčistite vam bom kri. Ne čakajte, ker ta bo-lesan nalez.

Vse moške bole

PODOBE IZ SANJ

Spisal: Ivan Cankar

Te "Podobe iz sanj" so bile napisane v letih strahote 1914-1917. Zato je razumljivo, da marsikatera beseda ni tako postavljena, kakor bi po vsej pravici morala biti, in da je marsikatera zastara in za brisane. Vendarle pa naj ostane v, kakor je bilo: za ogledalo tistih dni in za spomin.

Jesen 1917.

IVAN CANKAR

PETER KLEPEC.

Kdo še pozna to lepo staro zgodbo o Petru Klepecu? Kar vas je mlajših, je ne poznate več; zato vam jo povem, kakor mi je ostala v spominu.

Peter Klepec je bil bajtarjev sin; dali so ga že zgodaj bogatemu gospodarju za pastirja; zjutraj je gnil govedo na pašo, zvečer s paše; tako je živel v miru z Bogom in z ljudmi, dokler ni so tovariši pastirji spoznali, da je slabši. Imel je namreč Peter tenke kosti, droben život in belo kožo; nekoč so se mu usule police solze in to je bil njegov glavni greh. Človek je po svoji naravi k hudemu nagnjen. Ko so tovariši videli te solze, niso od tiste ure privoščili Petru nobene prijazne besede več. Kdorkoli si je izmislil, ga je suval in pretepaj, kar tako nalepem, zaradi srčnega veselja. Naredilo se je samo ob sebi, da je bil hlapec prav vsakemu in vsem, še takim tovarišem, ki niso bili nič močnejši od njega. Nazadnje so ga dražili in zasmevali na cesti že pravlci, skoraj še samosrajniki. Peter se ni upiral nikomur, nikoli ni zamahnil; ker vedel je, da bi tedaj vsi hkrati planili nanj, na sužnja, ki se je spuntal zoper gospoda. Služil je vdano in potrpečljivo; ni le ubogal, kar so mu ukazali, temveč tudi rado voljno se je ponižal, kadarkoli je dala prilika; mislil je v svojem čistem srcu, da bi tako ganil, ker se kaj takega še nikoli ni primerilo. Kolikor svetelja je bila njegova pohlevnost, toliko okrutnejši so bili gospodarji; ni je slajše pijače, kot je solza neboljencev, kvečemu se kri sirot.

Ko je bila mera njegovega trpljenja polna do roba, se je spomnil Peter Klepec, da je v nebesih Bog, ki je pravičen. Bil je čisto sam, videl je visoko nebo nad seboj, ki je bilo in toplo gledalo nanj, razjokal se je iz dna svojih bolečin, pokleknil je ter molil: "Bog nebeski, pravični, ki si vse videl, daš mi moč! Umreti bi moral od vsega hudega, če me ne uslišiš. Saj je razbičano to moje ubogo srce, da ni za nobeno

rano več prostora. Drugim solnce, meni noč; drugim veselje, meni bridkost brez kraja. Dolgo je že, truden sem, ne morem več. Odrisi me, o Bog pravični, da mi moči!" Tako je molil; nebo se ga je usmiliло ter se je odprlo. Angel božji se je spustil na zemljo in je poljubil Petra Klepeca, ko je spal. V tistem trenutku je zadobil Peter čeznurno moč tega angela božjega. Ko se je vzdramil, je skočil bistro na noge, razklenil se in razmahnil, nato zavriskal od radosti tako glasno, da so v gozdu zasumeli vrhovi. Ugledal je staro tepko, mogočno drevo; objel jo je narahlo z obema rokama ter jo izruval s koreninami, kakor da ni bila mogočna tepka, temveč bilka v travi. Tako je prezkusil in spoznal svojo silo. Prišli so tople, ker je bil noč prespal na paši. Peter je zgrabil enega z desnico, drugega z levico, vzdignil obadva visoko, malo potresel ter ju varno posadil na tla. Tovariki so obnemeli in popadali ob volikih čudežu. In potem —

Zares — in potem?

Potem — nič!

Zgodba o Petru Klepecu nima konca; izgubi se v meglo brez sledu in glasu. Nič ne vemo, kako se je nadalje godilo močnemu Petru Klepecu. Ne pisanja ni, ne sporočila, kako je ravnal s svojo močjo; ali je strahoval in pestil svoje neusmiljene gospodarje, povračal jim, kakor so mu bili dajali; ali je morda zakraval del zemljo naokoli, vojskoval se in premagal osabne sovražnike po vsem prostranem svetu, kakor sam kralj Matjaž. Prav nič takega ne vemo. Vse kaže, da je izruval tisto staro tepko, nato pa živel nadalje miren, tih, in vdan kakor je bil pač vaju; zvesto je ubogal gospodarja, gonil njegovo govedo na pašo, kos kuhla v culi, ter služil tovarišem in vsem ljudem s svojo močjo in po njih ukazih. Pa da mu dobljivi Bog ni bil poslal le svojega angela iz nebes, temveč dodelil mu kar svoje neskončne oblasti, bi Peter Klepec ne vedel, kaj bi z nji

počel; še v napoto bi mu morda bila.

Resnično: v napoto bi mu bila moč, ne mogel bi je prenašati, žalosten bi bil zaradi nje. Ker Peter Klepec je sanjal, sanjal o moči, mogočarstvo v vročih poletnih dneh, v seni pod tisto staro tepko; tako lepe in sladke so bile podobe, ki jih je gledal s svojim srcem, da bi ga bilo strah, če bi se te sanje nenadoma uresničile in bi jih ne bilo več. Pa če bi trdega dela ne bilo; ne trpljenja, ne ponižanja, ne bridkosti — odkod bi bile sanje? Bog ga je videl do dna, zato se mu je v svoj mišodrosti in pravičnosti nasmehnil tisto noč, poslal mu svojega angela.

Zdi se mi, da sem ga zadnjič srečal, Petra Klepeca, ko je po strmim ilovnatem klancu vlekel silno butaro drv za svojega gospodarja; oddahnil si je, pogledal proti nebu, otrli si čelo z dlanjo ter vlekel, vlekel dalje. Pogledal sem ga in sam ne vem, kako se mi je storilo: razjokal sem se od žalosti in sramu, —

BEBEC MARTIN.

K nam se časih prikaže visokorastel, krepak, dokaj mlad človek ter se ponudi za hlapec; ne kaj dni dela, nato unaglooma zapije, kar zasluži, ter izgine. Bog vedi kam. Pride plah, smešljiva se nerodno, ozira se vstran, kakor otrok, ki se je bil potepal po gozdu in se boji šibe. Njegov obraz nikakor ne sodi k plečnatemu životu in šepastim rokam; čisto detinski je, svetlostino oči gledajo nedolžno, brez greha so, brez izkušnje in spoznanja. Odkod da je, čegav in kdo, ne morem prav dognati, ker vsrgete pove drugično zgodbo, še dom njegov ni zmerom na enem kraju. Časih bi se mi zdelo, da je iz premožnih hiš; oblači se čedno, ob nedeljah in praznikih stori gospod; bel telovnik ima in pisano pentljo. Časih pa se bričko razjeka ter toži, da nima na milem svetu, kamor bi položil glavo. Ko je nekoč povezal culo, je rekel, da se gre ženiti; da je že vse do kraja pripravljeno, nevesta in batla in vse. Čez štirinajst dni se je povrnil; shujšal je nekoliko, oči je imel podbrkle, obleko zapraseno in dišal je po vinu. Vprašali smo ga po nevesti. "Eh, babe!" je odmahnil ter se napotil pod kozojce.

Oni dan je nesel na rami težak hloč; nesel ga je iz gozda v breg sopol je nagotno, še poživljajal. "Kako, Martin," sem se mu čudil, "kako da niste vojak, silni kakor ste?" Zdaj, ko sem nosil sivo sukno je jaz, sirota!" "Saj sem bil, saj sem bil!" je hitel. "Pa so me spodili stran!" In zdelo se mi je, da je narahlo zardel.

Še tisti večer mi je pokazal, kaj da so mu napisali za slovo. Napisali so mu, da so ga bili spoznali za beba. Koliko časa in kje da je služil cesarja, sem ga vprašal, kako da se mu je godilo in kaj da je tam vse videl in doživljal.

"Kaj bi pravil!" Njegov nedolžni obraz je bil vznemirljen, plah — otrok, ki nenadoma ugleda človeka, katere se je bil nekoč sila prestrašil ter ne pozabi nikoli več nanj. Povesil je glavo.

"Nekaj grdega so mi naredili v skodelico, ko sem spal!" "Kaj so naredili?" "Eh, kdo bi pravil!"

In kadarkoli sem povprašal o tistih časih, mi je z gusom in strahom potožil zaradi skodelice, ki so mu jo bili pomoči oskrunili; drugega ni povedal ničesar. Zapadel je sneg, da nikoli takega; na hribu je zamedlo do pasu in čez. Sedeli smo za pečjo, v topli ječi; in naše misli so bile uklenjene z nami, so se plahe in prestražene skrivale v tišino sra, si nso upale do grla. Že smo bili zanaj, brezkončna v miru in hladni praznoti. Dekla je šla zakleniti hišna vrata, ali blizu nato je udarila nanje močna pest: "Odpri, ljudje božji!"

V vežo je stopil Martin. Otepaj si je suknjo in škornje, šklepetal je z zobmi, pomežikoval urno ter obrnil vstran, ko mu je dekla posvetila s svečo v obraz.

"Tako je pač... dolga je, dolga, ljubi Bog... in strma... in snega je veliko!"

Ječal je, govoril zase, da najbrž sam ni vedel kaj, oziral se plah naokoli, kakor da nekoga išče, ali da se nekoga boji. Položil je culo na tla, postavil palico v kot, nato je prisel na nam za peč, odprl premle roke ob kolena, sklenil život globoko in nagnil glavo; očitno je bil sila utrujen.

"Kod ste hodili, popotni Martin, ob taki uri in v teh zametih?"

Meneal je dlan, porajeval z glavo, gledal v tla.

"Daleč... prav od horjulske strani... Teško sva bredla in brodila, izgubila sva se... kajpak, saj poti ni... in tudi hiše ni... In če je, za popotnega človeka zaklenjena v zadelana!"

Dali smo mu kruha in vina; jedel je hlastno, pil zduškom; in ko je jedel in pil, sem videl, da se mu roka trese in da je v lica ves bolan in star.

"Kdo pa je šel s teboj," je vprašala dekla, "ko praviš, da sta bredla in brodila?"

"Eh, kdo... popotnik je bil! Tam nekje se mi je pridružil... v polhovgrah hribih..."

"Kje pa je ostal?" "Nikjer! Saj je šel tod mimo..."

Gledal je v tla napol miže, kakor da ga je sram, ustnice so se mu smehljale postrani in so vztrpetavale.

"Tak človek je, da ne mara družbe... Zares, če sva ugledala hišo in v oknu luč, me je vlekel stran... Dolgo pot ima še pred seboj, neznano dolgo, pa jo bo že zdelal kako... saj je popotnik!"

"Čuden popotnik!" se je zasmejala dekla; vzela je svečo, zavezala nastezaj ter šla spat. Ostala sva sama za pečjo, vino je bilo pred nama na mizi. Martin se je nagnil k meni; govoril je tišje, zamolklo šepetaje, kakor da bi govorila iz njegovega zheganega srca sama ta noč, tako samotna in tesnobna.

"Saj nisem bil v horjulski dolini... kaj bi tam? Rekel sem kar tako... da bi ne izpraševali... ne poizvedeli po njem, siromaku... Bil sem čisto na drugi strani, tam pod Kamnikom; od onod sem prišel. Blizu Črnuče se mi je pridružil. Spločeta ga nisem spoznal; mislil sem, da je le moja senca, ki se maje in ziblje pod tem sivim solncem. Dotaknil sem me je, pobožal me je z dlanjo po rami; takrat sem ga pogledal natančno in sem videl, kdo da je. Zabolelo me je v srcu, da nikoli še ne tako... Postaral se je bil od site; čisto siva je bila brada, prej tako lepa in svetla; oči so bile objokane, kalne, rdeče obrobene vsenaokoli. Suknja je bila že vsa preperela, visela je v cunjah od njega, tresel se je od mraza; hodil je ob dolgi pastirski palici; opotekal se je, po grezal se, padal na kolena, ker je bil truden od take poti in najbrž tudi lačen. Smilil se mi je, pa kaj bil storil, kaj bi mu bil dal? Prijel sem ga pod pazduho, da bi mu pomagal, pa mi je samemu že zmanjkovalo. Na Posavju naju je zalotil mrak. Ob cesti sva ugledala vojaka, ki je stal tam z bajonetom ter naju meril s temnim očesom. Tovariš me je potegnil za rokav in mahnil sva jo kar preko polja, gazila sva naceo, padala, Bog se usmili. On pa ni jeknil, ni potožil z besedo ne. Tam, prav blizu, se je prikazala topla lučka; krenil sem tja, da bi se ogrela, pa se je ves tresel in me je vlekel stran. Bal se je ljudi; in jokal je brez nihanja, še roka mu je pohtevala."

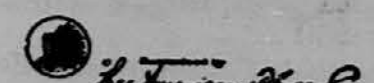
"Kdo je bil ta popotnik?" Nagnil se mi je prav do ust. "On sam je bil — Jezus..." Spreletelo me je od lice do nog, kakor strah pred nečim silnim, kar je blizu, že tik pred durmi.

"On sam je bil... Jezus..." Molčala sva. Nazadnje me je pogledal naravnost s svojimi sinjimi, otroškimi in se je zaupljivo nasmehnil.

"Jaz pa sem mu potožil vse... tudi zaradi tiste skodelice sem mu potožil..."

Drugo jutro ga ni bilo ne v hlevu, ne pod kozolecem, izgubil je; mislim, da ga ne bo nikoli več.

It's toasted LUCKY STRIKE CIGARETTE

VABILO NA PIKNIK,

katerega priredi društvo "Mladi Slovenci" št. 383 SNPJ. v Reita, Pa., pri sobratu Mike Benkotu v Middletown. Veselica se vrši dne 3. julija, zato, ker sta kar dva praznika, tako da lahko vsak pride. Ker je veselica v korist društvene blaginje, zato se poziva vse člane, da se vdeležijo svoje veselice. Ako kateri ne pride, bo kaznovan po društvenih pravilih, naj bo od blizu ali daleč. Zato ste vsi vabljeni, da se vdeležite brez izjeme. Pripeljite s seboj tudi svoje prijatelje in znance, da se bo vsak kaj veselil in za mal denar kaj dobil, mogoče janca ali pa čiko in še kaj drugega. Preskrbite no bo, da se bo lahko vsak naplesal, naj bo stari ali pa mladi. Za dober prigrizek in osvežujočo pijačo bo skrbel za to izvoljeni odbor. Na svidenje 3. julija! Lovrene Bizjak, zapisnikar. (17-18-6)

Nuga-Tone

Jezelo mnogi pomagali njegovemu svaku in rojaku, pravi Mr. Stipčić.

West Raleigh, W. Va. "Z ozirom na dejstvo, da je Nuga-Tone pomagal mojemu prijatelju in poslužil blagodejno mojemu svaku Galovici, sem povedal o njem kod ostane mojim svakom in ti so prepričani o dobrem uspehu vaših tablet. Prišlo mi dobiti \$5 za 6 malih steklenic. Ljudje pripajo k meni za NUGA-TONE kakor čudež po med, ker ima vsak zaupanje vanj. IVAN STIPČIČ. Nuga-Tone pozitivno in pozitivno vse življenjske sile, čudodelno zdravilo je za slabe, nerodne, hirojce, mude in žene. Pevlja jeta in črta, osvaja ledice, odpravlja strupene zavirke, odpravlja plimov in napenjanje, slabemu dihanju in odpravlja belino na jeziku. Povzroča nenavaden apetit, dobro prebavo, pomirja dvice in osvobodno spanje. Vsaka steklenica Nuga-Tone vsebuje ZA EN MESEČ ZDROVLJEVANJA. Cena \$1.00. Kupite steklenico, hirojce, mude in žene. Vsakom dobrem lekarju, jemljite ga 20 dni in če ne boste popolnoma zadovoljni s uspehom, vam bo lekar drugo voljo povrnil novce. Če za nemožnost dobili pri vašem lekarju, nam pošljite \$1.00 in dobite zamenjavo zdravilne snovi brez morebitne pristojbine. NATIONAL LABORATORY, 1914 So. Wabash Ave., Chicago, Ill.

Rad bi izvedel za JOHN K. KAVC, doma iz Krajnega brda pri Krašnji. Pred par meseci se je nahajal v Clevelandu, Ohio. Naj se mi javi, ali če kateri rojakov ve za njegov naslov, naj mi blagovoli naznani. — John Hrovat, Box 166, Maynard, Ohio.

SLOV. NOTARSKA PISARNA Anton Zbašnik soba 102 Bakewell Bldg., Pittsburgh, Pa.

Prejeto 10. jun. 1921. Naspoti Cezra izdeluje raznovrstne notarske dokumente, kot na pr. pooblastila, kupne pogodbe, pobotnice, zapisične izjave in prošnje za dobavo svojcev iz starega kraja. Prekupa lastniško pravico zemljišč tu in v starem kraju, posreduje v tožbenih zadevah med strankami tu in v domovini. Izdeluje prevode iz slovenskega na angleški jezik, ali obratno, tolmači na sodnih ali pri komercialnih razgovorih in daje vsakovratne informacije za strani. Cene nizke, dele točno in pravilno.

PATENTI Pište že danes za našo brezplačno knjižico o patentih. Advokati za patente: izveševanje, zanesljiv, točni, poštni. A.M. WILSON, Inc., Victor Bldg., Washington, D. C. (Advertisement)

PRIDENITE VELIKO LET VAŠEMU ŽIVLJENJU Počutite se 10 do 30 let mlajše.

Da ohranite čisto kri, morate imeti čisto zdravilo kot je Bolgarski Krvni Čaj.

Milijoni ljudi uporabljajo to izborno krvno toniko. To je edino čisto želiščno zdravilo, katerega se lahko poslužuje vsak član družine, da pomaga osluditi želodec, lepo uravnati črevesje, pregradi strupene strupe iz ledice. Nobeno zdravilo nima take moči za uravnavo in pomoč naravi kot

BOLGARSKI KRVNI ČAJ Prodajajo ga lekarnarij vsepovsod ali zavarovano po pošti, en velik družinski zavoj \$1.25, ali trije \$3.15 ali šest zavojev \$5.25. Naslov H. H. Von Schlick, President Marvel Products Co., 9 Marvel Bldg., Pittsburgh, Pa. (Advertisement)

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt Street, New York

GENERALNO ZASTOPSTVO

Jadranske Banke

in vseh njenih podružnic.

Jugoslavija:

Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Sarajevo, Split, Šibenik, Zagreb.

Italija:

Trst, Opazija, Zadar.

Nemška Avstrija:

Dunaj.

Izvršuje hitro in poceni denarna izplačila v Jugoslaviji, Italiji in Nemški Avstriji.

Izdaja čeke v kronah, lirah in dolarjih plačljive na vpogled pri Jadranski banki v vseh njenih podružnicah.

Prodaja parobrodne in železniške vožne listke na vse kraje in za vse črte.

Izstavlja tudi čeke plačljive v efektivnem zlatu pri Jadranski banki in njenih podružnicah s pridržkom, da se izplačajo v napolnem ali angleških šterlingih, ako ni na razpolago ameriških dolarjev v zlatu.

Zajamčeni so nam pri Jadranski banki izvanredno ugodni pogoji, ki bodo velike koristi za one, ki se bodo posluževali naše banke.

Slovinci, prijatelji in poznavalci naše banke so vljudo naprošeni, da opozorijo na to naš oglas svoje znanice in Hrvatske, Dalmacije, Istre, Goriške in Črnoгора.

FRANK SAKSER STATE BANK

FRANK SAKSER, predsednik.

Odvetniške razmere v Jugoslaviji

Ni ga tako tesno s političnimi razmerami kakšne države zvezanega stanu, kot je ravno odvetniški. Neki pisec pravi, da ni varnejšega barometra politične izobrazbe, kot je mera spoštovanja, ki ga uživa odvetniški stan; čim nesvobodnejši pa je državljan, tem manj uživa svobode in spoštovanja tudi odvetnik dotične dežele.

K pravici odvetnika kakšne države spada tudi to, da se lahko naseli v državi, kjer sam hoče. Pri nas "za sedaj" to še ni mogoče. Do kdaj bo pa trajal ta "za sedaj"? Za "izenačenje" zakonov so sposobni samo nekateri in sicer morda ravno takšni, ki nimajo pravne prakse v drugih deželah države. Ali bi ne bila najenostavnejša pot do "izenačenja" zakonov, da se odvetniškemu stanu odpre pot po celi državi, odvetnikom, ki najbolj poznajo praktične potrebe — ljudstva, med katerim in za katero žive? Odkrito rečeno: Slovenecem je treba odpreti pot na jug, ker jim je zaprt na sever in ker smo izgubili Gorico, Trst, sploh Primorsko in Koroško. Dočim je dobil vsak državni uradnik iz odrganega nam ozemlja takoj pri nas mesto in sree. — Da pa spoznamo, da je jug tudi, kar se tiče pravne kulture, streho, ne moremo tega trditvi o odvetniškem stanu; nasproti njemu imajo naprimer tudi "merodajni stanovanski činitelji" tesnejše — še dokaj nerazoran, naj omenim, da so v Bosni in Heregovini sodni okraji s 40.000 — 50.000 prebivalcev brez odvetnika, ali pa z enim, dvema. V Prizrenu pa, ki šteje kot mesto samo 35.000 prebivalcev, je bil do nedavna samo en odvetnik, čeprav je tam prvostepeni sud. Morda bi lahko rekli, da bi bilo v teh krajih marsikaj drugače, ako bi se tu povzdignila ravno pravna kultura. Centralni organi streme za tem, da ves državni aparat čim bolj osredotoči. Toda človek dobi vtis, da so gotovi krogi v nekaterih ozirih le preveč separatistični.

Kolikor se moremo spominjati, nas delna samouprava v bivši Avstriji ni prav nič ovirala, da ne bi si smeli izbrati svoj sedež po svoji volji. Sedaj pa deželne samouprave sploh ne priznavajo več, a vendar si bolj navezan na svojo deželo kot kdaj prej. Niti ob sedežu centralnih državnih uradov, niti ne ob sedežu vrhovnega sodišča za Slovenijo ti za odvetniško pisarno niso vrata odprta, vsaj ne na tak način, kot si to v svoji naivnosti predstavlja. Ali je bolje za okraj s 50.000 prebivalci, da nima odvetnika, kakor pa, če bi imel takšnega ki pozna vsaj zakone, kateri so služili za vzor tamonjši zakonodaji.

Tu je treba reforme; toda menim, da odpomoči ne smemo iskati v "praktičnih" izpitih, katerih vrednost je glede odvetništva vobče problematična. Zanimivo pa je gotovo, da brez ozira na druge okoliščine, ki so gotovo vsega vpoštevjanja vredne, tako naprimer, če je bil dotični prej odvetnik kje izven sedanje naše demovine — ljubljanski odvetniški izpit na ta način manj velja, kot pa dunajski ali graški. Sicer pa mandarinji tudi za vsak višji čin delajo izpite, zakaj jih pa dovršeni odvetniški kandidati za ljubljanskim odvetniškim izpitom ne bi?

Pravnikom (visokošolcem) pa je teoretični študij na pravniški fakulteti naprimer v Belgradu, kjer ne predavajo avstrijskega prava, polnovelejav naprimer tudi za Slovenijo ali Dalmacijo.

Torej pravesti separatizem je menda dober izgovor v nekaterih ozirih najhujšim centralistom.

— č v "Slovenec".

Sedem poglavitnih točk --- Mazoli v dobro.

Čisto in popolno želiščno olje. Enako oljnatemu olju za vse svrhe. Veliko izvežbanih kuharjev jo ima še rajši.

Ameriški izdelek, kar pomeni, da je Mazola prosta visokih uvoznih pristojbin, katere je treba plačati za importirano olje.

Tako dobra kot maslo; boljša kot mast.

Peče hitro in se ne vsesa.

Jako ekonomična. Ko spečete ono hrano, lahko pečete drugo na istem olju, ne da bi se navzela duha ali okusa. Isto Mazolo se lahko precdi ter se jo uporabi za keke.

Ostane vedno sveža ob tem ali onem podnebu ali toploti ter je ni treba imeti na ledu.

Še danes dobite kano Mazole ter se prepričajte o vseh teh točkah.

Vsaka dobra grocerija ali delikatesa prodaja Mazolo v kanah po pintu, kvartu, pol galone ali galone.

Garancija:

Če niste popolnoma zadovoljni s kakovostjo in ceno Mazole, vam bo vaš grocer vrnil denar.

CORN PRODUCTS REFINING COMPANY

17 Battery Place, New York.

SKRIVNOST ORCIVALA.

DETEKTIVSKI ROMAN.

Francoski spisatelj Emile Gaboriau. — Za G. N. priredil G. P.

14

(Nadaljevanje.)

V tem slučaju sta bila preiskovalni sodnik in Planta vse preje kot istega mnenja. To sta vedela, še predno je ta ali oni izpregovoril eno besedico. Gospod Domini, kojega prepričanje je temeljito na materialnih in dokajljivih dejstvih, ki so se mu zdeli neoporečni, ni bil pripravljen za to, da bi vzbudil opozicijo. Planta na drugi strani, kojega sistem je navidezno temeljil na domnevah, na celi seriji logičnih sklepov, pa ni hotel dati izraza svojim mislim brez posebnega povabila. Njegov zadnji govor, izgovorjen s povdankom, ni našel nobenega odgovora. On sam pa je bil mnenja, da je napredoval dosti daleč, da premoti detektiva.

— No, gospod Lekok, — je vprašal, — ali ste našli kakve nove sledove?

Gospod Lekok je v istem trenutku z zanimanjem opazoval veliko sliko grofa Tremorela, ki je visela nasproti postelji. Ko je čul vprašanje gospoda Plante, se je obrnil.

— Nisem našel ničesar odločilnega, — je odgovoril. — Ničesar pa tudi nisem našel, kar bi bilo proti mojim domnevam. Vendar pa...

Ni pa končal. Mogoče se je tudi on sam stresel vspricho svoje lastne odgovornosti.

— Kaj pa? — je vprašal preiskovalni sodnik.

— Hotel sem reči, — je nadaljeval gospod Lekok, — da nisem še zadovoljen. Imam svojo svetilko ter svečo v njej. Potrebujem le še užigalico...

— Prosim, ohranite svoje dostojanstvo, — je rekel preiskovalni sodnik, zelo strogo.

— Dobro, — je nadaljeval Lekok z glasom, ki je bil preveč ponižen, da bi bil resen, še vedno se obotavljal. Če bi hotel gospod zdravnik sedaj preiskati truplo grofice, bi mi storil veliko uslugo.

— Ravno sem vas hotel prositi, da storite to, gospod doktor, — je rekel preiskovalni sodnik.

Zdravnik je rekel:

— Da, to hočem storiti.

Nato se je obrnil proti vratom, ki so vodila proti sobi, v kateri je ležalo truplo grofice.

Gospod Lekok pa ga je prijel za roko.

— Če hočete, — je rekel z glasom, ki je zvenel povsem drugače kot dotedaj, — bi hotel obrniti vašo pozornost na rame, na glavo, latere je napravilo topo orodje, najbrž kladivo. Studiral sem te rane in čeprav nisem zdravnik, se mi zde vendar sumljive.

— In meni, — je dostavil gospod Planta, hitro, — meni se je dozdevalo, da ni bilo na prizadetih mestih nikake pojave krvi.

— Narava teh ran, — je nadaljeval gospod Lekok, — bo dragocen znak, ki bo določil moje mnenje. Ker pa je še vedno običaj brezobziren način, s katerim je nastopil preiskovalni sodnik proti njemu, je dostavil:

— Vi ste, gospod doktor, ki držite užigalico v svoji roki.

Dr. Gendron je bil na tem, da zapusti sobo, ko se je pojavil Baptist, služabnik župana. Priklonil se je ter rekel:

— Prišel sem po gospoda župana.

— Po mene Zakaj? — je vprašal župan. — Kaj je pravzaprav? Niti za trenutek mi ne daste mira. Odgovorite, da sem zaposlen.

— Stvar se tiče madame, — je zopet prišel Baptist. — Ona se reče počuti dobro.

Vse časti vredni župan je postal nekoliko blede.

— Moja žena! — je vzkliknil, ves vznemirjen. — Kaj mislite? Pojasnite vendar!

— Ravno kar je dospel poštni sel, — je nadaljeval Baptist, popolnoma mirno, — ter prinesel pisma za madamo, ki se je nahajala v sprejemnici. Komaj sem se obrnil, ko sem čul krik ter slišal, kako je nekaj padlo na tla.

Baptist je govoril počasi, kajti na vse načine si je prizadeval, da podaljša muke svojega gospodarja.

— Govorite, naprej, — je silil župan, ves iz sebe. — Govorite, ali ne boste?

— Jaz sem seveda zopet odprl vrata. Kaj sem videl? Gospa je ležala v polni dolžini po tleh. Poklical sem ljudi na pomoč. Hišinja, kuhar in vsi drugi so prihiteli in odnesli smo madamo na posteljo. Justina pravi, da je bilo pismo od gospodične Lavrenceje, ki je tako presenetilo madamo...

Pri vsaki besedi, katero je izpregovoril Baptist, se je pomišljal. Njegove oči so stavljale na laž njegov slovesni obraz, kajti vsakdo je lahko zapazil, da občuti največje zadovoljstvo vspricho nesreče, ki je zadela gospodarja.

Njegov gospodar je bil ves potr. Kot je že navada pri nas vseh, kadar ne vemo natančno, kakšno zlo nas bo zadelo, tako si tudi on ni upal staviti vprašanj. Stal je nem, kot zdrobljen. Nato pa je pričel stokati, mesto da bi pohitel domov. Gospod Planta se je okoristil s trenutkom, da vpraša služabnika ter zapičil vanj pogled, kateremu se slednji ni drznil zoperstavljati.

— Kakšno pismo od gospodične Lavrenceje? Torej je ni tukaj?

— Ne, gospod. Odlazi je pred enim tednom, da preživi en mesec pri eni svojih tet.

— In kako se počuti madama?

— Boljše, gospod. Le strahno kriči.

Nesrečnemu županu se je dotedaj že nekoliko vrnila zavest. Prijel je Baptista za roko.

— Pojdva, — je prikal. — Pojdva.

Odhitela sta.

— Ubogi mož, — je rekel preiskovalni sodnik. — Mogoče je njegova hčerka umrla.

Gospod Planta je zmajal z glavo.

— Če bi bilo le to! — je zamrmral. Nato pa se je obrnil proti gospodu Dominiu ter dostavil:

— Ali se spominjate namigavanj Berto-ja, gospod?

Sedmo poglavje.

Preiskovalni sodnik, zdravnik in Planta so izmenjali značilen pogled. Kakšna nesreča je zadela gospoda Curtosa, tega vse časti vrednega in kljub vsem napakam izvrstnega Sloveka? Odločno je bil to zelo usodepoln dan.

— Če hočemo govoriti o namigavanjih Berto-ja, — je rekel gospod Lekok, — sem ul dve zelo čudni povesti, čeprav sem bil tukaj šele par ur. Vse kaže, da je ta gospodična Lavrenceja...

Gospod Planta pa je ostro prekinil detektiva.

— Obrekovanja podla obrekovanja! Nižji razredi si izmišljajo vsakovrstne stvari glede bogatih, da jih skušajo ponižati ali oblatiti. Ali ne veste tega? Ali ni vedno tako? Boljši ljudje, predvsem v provincajskih mestih, žive kot v steklenih hišah? Risje oči zavisti jih opazujejo stalno noč in dan, jih presenečajo in kovarijo proti njim. Buržuazije gre naprej, ponosen in zadovoljen. Njegova trgovina uspeva, v posesti je spoštovanja in prijateljstva svojega lastnega razreda. Skozi ves ta čas pa ga blatijo nižji razredi ter vlečejo proti tlom. Zavist, moj dragi gospod, ne respektira ničesar in nikogar.

— Če je bila Lavrenceja oblatena, — je pripomnil dr. Gendron, — potem je dobila dobrega zagovornika, da jo brani.

Stari mirovni sodnik, mož iz bron, kot ga je imenoval M. Curtea, je nalahno zardel, nekoliko v zadregi.

— Najti je vzroke, — je rekel mirno, — ki branijo same sebe. Gospodična Curtea je ena onih mladih deklic, ki imajo pravico do vsega respektu. Najti pa je zla, katerih ne more odpraviti nobena postava in ki se mi gabiyo. Pomislite, gospodje, da je naš sloves, čast naših žena in hčera, izročena na milost aš nemilost prvega lopova, ki ima dosti domišljije, da si izmisli obrekovanje. Mogoče se mu ne vrjame, a to obrekovanje se širi in širi. Kaj je mogoče storiti? Kako moremo vedeti, kaj se reče tajno proti nam? Ali bomo to kdaj izvedeli?

(Dalje prihodnjič.)

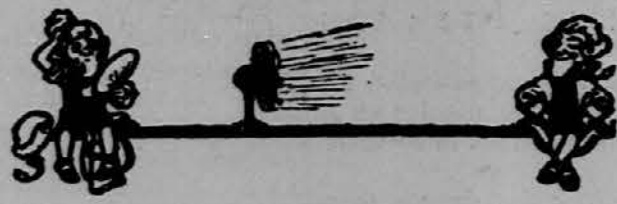
Ne odlašajte

ako nameravate naročiti vozni listek iz stare domovine za Vašo družino, sorodnika ali prijatelja. Pišite za cene in druga potrebna navodila na najstarejši in skušeno slovensko bančno podjetje:

FRANK SAKSER STATE BANK
(potniški oddelk)
82 Cortlandt St., New York, N. Y.
(Advertisement)

Dospelo je novo suho grozdje.

Muškatel zelo sladke debele jagode, boksa 50 funtov ... \$9.
Cipar grozdje največje in najsladkejšje jagode, boksa 50 funtov ... \$8.
Malo črno grško grozdje, zelo sladko, boksa 50 funtov \$7.
Pošljite \$3. na račun vsake bokse ki naročite in poslati bomo takoj.
BALEK IMPORTING CO.
81-83 Cherry St., New York, N. Y.

Bodite pripravljeni.

Kupite električno svetilnico in najbolj vroč poletni dan vam ne bo neugoden. Njeno vrtenje bo ves čas dovajalo sveži zrak ter ga raznašalo po sobi. V vseh naših izložbah so svetilnice katerekoli velikosti.

The New York Edison Company

At Your Service
General Offices: Irving Place and 15th Street
Branch Offices where Electrical Appliances are displayed and demonstrated for the convenience of the public

30 Norfolk St. 124 West 43rd St. 364 East 149th St.
10 Irving Place 151 East 86th St. 555 Tremont Ave.
15 East 125th St.

ČITAJ! PAZI! NOVO

Jaz sem pravi Jugoslovian ter sem prišel pred ne dolgo iz Jugoslavije. Z mojim naravnim čudovitim zdravilom zamorem ozdraviti vsako bolezen, tudi tako, katere drugi niso mogli ozdraviti. Znjim ozdravim posebno bolezen moških in žensk v roku sedmih do desetih dni. To je naravno zdravilo, sestavljeno iz raznih rož in korenin in ga garantirano. Ozdravi vsako, še tako staro bolezen. Vam se ni treba podvreči grozni operaciji. Vseledite, bratje, ne trošite zastonj svojega tekoč priloženega denarja, ampak v vseh slučajih boleznih se obrnite na našega rojaka na naslov:

SIMON SANTINI
4036 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND, O.

CENIK KNJIG

katere se dobi pri
Slovenic Publishing Co.
82 Cortlandt St. New York

Posebne knjige.	Ne v Ameriko.	
Hitri računar .65	Šesti del .188	
Nemški abecednik .35	Gledališke igre, .50	
Nemško-angleški tolmač .60	Reviček Andrejček .50	
Pravilo dostojnosti .30		
Slovensko-angleški slovar, trdo v platno vezan .150	Zemljevidi, .15	
Slovensko-nemški slovar (Janežič Bartol) .400	Kranjske dežele .10	
Slovensko-nemški slovarček .100	Zemljevid Evrope .30	
Zabavne iz rame druge knjige.	Velika stenska mapa Evrope .250	
Amerika in Amerikanci .500	Zemljevidi: New York, Ill., Kans., Colo., Mont. Pa., Minn., Wis., Wyo., W. Va., Alaska vsaki po .35	
Knjiga za lahkomyšelnost ljudi. spisal I. Cankar 1.75	Moltveniki, .10	
Pet tednov v zrakoplovu 2.00	Rajski Glasovi, v platno vezano .90	
Doli s orokjem .30	Kako sem se jaz bilal, v usnje vezano 1.80	
Zbrani spisi Jakob Aleševca .125	Prvi del 1.25	
Kako sem se jaz bilal, v usnje vezano 1.70	Drugi del 1.25	
Prvi del 1.25	Drugi del 1.25	
Drugi del 1.25	Tretji del 1.00	
Tretji del 1.00	Učbenjske slike, v usnje vezano 2.00	
Učbenjske slike, v usnje vezano 2.00	Četrti in peti del 1.80	
Četrti in peti del 1.80		

Opomba: Naročnikom je priložiti denarno vrednost, bodisi v gotovini, poštni nakaznici ali poštinih znamkah. Poštneje je pri vseh cenah vračunljive.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA". NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR. DEŽAVAH.

Zastopniki "Glas Naroda"

kateri so pooblašteni pobirati naročnine za dnevnik "Glas Naroda".
Vsak zastopnik ima potrdilo na svojo karto, katero je prejel iz njih rojakom priloženo karto.
Naročnina na "Glas Naroda" je: Za celo leto \$6.00; za pol leta \$3.00; za štiri mesece \$2.00; za šest let \$15.00.
San Francisco, Cal.: Jacob Lovina, Denver, Colo.: Frank Škrabec, Pueblo, Colo.: Peter Collig, John Gorm, Frank Janesch in A. Kocchar, Idaho, Colo.: Louis Costello, Somerset, Colo.: Math. Kernell, Indianapolis, Ind.: Alois Rudman, Clinton, Ind.: Lambert Bolakar, Aurora, Ill.: J. Verbl, 635 Aurora Avenue, Chicago, Ill.: Joseph Bortil, Joseph Blisk in Joseph Be-Ed, Joliet, Ill.: Frank Bamrich, Frank Lawrie in John Zalest, Massachussetts, Ill.: Frank Augustin, La Salle, Ill.: Matija Komp, North Chicago, Ill.: Anton Kobal in Math. Ogden, South Chicago, Ill.: Frank Černa, Springfield, Ill.: Matija Barbaric, Waukegan, Ill.: Frank Petkovic, Franklin, Kans. in okolice: Frank Leskovic, Frontenac, Kansas: Rok Firm, Kings, Kansas: Mike Pencil, Kilmiller, Md.: Frank Vodopivec, Chisholm, Minn.: Frank Govia, Calumet, Mich.: M. F. Koba in Pavel Schalte, Etochlet, Minn.: Louis Govia, Gilbert, Minn.: L. Vesel, Elmhurst, Minn.: Ivan Forle, Virginia, Minn.: Frank Hrovatic, Ely, Minn.: Frank Govia in Joseph J. Pashel, St. Louis, Mo.: Mike Grabrian, East Helena, Mont.: Frank Hrelle, Great Falls, Montana: Math. Urth, Klein, Montana: Gregor Zoben, Gowanda, N. Y.: Karl Sternika, Little Falls, N. Y.: Frank Masla, Robertson, Ohio: A. Okolish, F. Poje in Albin Poljanec, Collinwood, Ohio: Math. Slapnik, Cleveland, Ohio: Frank Sakser, Charles Karling in Jakob Romik, Lorain, Ohio: Louis Balant, J. Kumb in M. Ostanek, Niles, Ohio: Frank Kogovšek, Youngstown, Ohio: Anton Kikelj, Oregon City, Oregon: M. Justin, Ambridge, Pa.: Frank Jakša, Somers, Pa.: Louis Hribar, Brougham, Pa.: Anton Ipatva, Bardonia, Pa.: John Demlar, Conemaugh, Pa.: Ivan Pakj in VM Sovanek, Claridge, Pa.: Anton Jerina in Anton Kozlov, Jumbo, Pa.: Anton Oshaban, Export, Pa.: Louis Supanik, Forest City, Pa.: Mat. Kania, Carroll, Pa.: Jerry Okorn, Imperial, Pa.: Valentine Poternak, Greensburg, Pa.: Frank Novak, Irwin, Pa.: Mike Pavlik, Johnstown, Pa.: John Polanc, Lanesburg, Pa.: Anton Oshaban, Manser, Pa.: Frank Demlar, Moon Run, Pa.: Frank Malak in Frank Pashel, Pittsburg, Pa.: U. Jakobich, Z. Jakub, Vinc. Arch in I. Magister, Raleigh, Pa.: Martin Kozanek, Reading, Pa.: J. Pavlik, Steelton, Pa.: Anton Hribar, Turle Creek, Pa.: Frank Schiller, West Newton, Pa.: Janek Jovan, White Valley, Pa.: Jeri Pavlik, Wilkes, Pa.: J. Pavlik.

KRETANJE PARNIKOV

KEDAJ Približno ODPLUJEJO IZ NEW YORKEA.

AMERICA	22. junl.	Cherbourg	MAURETANIA	14. jul.	Cherbourg
PARIS	25. junl.	Havre	LA SAVOIE	14. jul.	Havre
FINLAND	28. junl.	Cherbourg	P. MATOIKKA	14. jul.	Genoa
OLYMPIC	28. junl.	Cherbourg	LAPLAND	16. jul.	Cherbourg
COLUMBIA	28. junl.	Trst	OLYMPIC	16. jul.	Cherbourg
BERENGARIA	30. junl.	Cherbourg	ARGENTINA	21. jul.	Trst
POCAHONTAS	30. junl.	Genoa	AMERICA	23. jul.	Cherbourg
LAFAVETTE	2. jul.	Havre	KRONLAND	23. jul.	Cherbourg
ZEELAND	2. jul.	Cherbourg	ROCHAMBEAU	23. jul.	Havre
AQUITANIA	5. jul.	Cherbourg	AQUITANIA	26. jul.	Cherbourg
LA LORRAINE	6. jul.	Havre	PARIS	27. jul.	Havre
ADRIATIC	6. jul.	Cherbourg	FINLAND	30. jul.	Cherbourg
FRANCE	7. jul.	Havre	WASHINGTON	30. jul.	Cherbourg
PRES. WILSON	9. julija	Trst	ADRIATIC	3. avg.	Cherbourg
FINLAND	9. jul.	Cherbourg	BELVEDERE	11. avg.	Trst
CRETIC	12. jul.	Genoa	MAURETANIA	11. avg.	Cherbourg
SAXONIA	14. jul.	Cherbourg			

Glede cen za vozne listke in vse druge pojavnice, obrnite se na trdnico FRANK SAKSER STATE BANK 82 Cortlandt St., New York.

U.S. MAIL STEAMSHIP COMPANY

Direktna služba iz New Yorka in Bostona v Napoli in Genova. Karte do Palermo in Mesine. VELIK PARNIK NA DVA VIJAKA. POCAHONTAS odpluje sredi julija. Cene za Napoli in Genova: Kabine \$150 naprej, 3. razred \$95 in \$5 voj. davka. IZBORNA SLUŽBA — KRAŠNE UDORNOSTI. Oddelek za potnike: 46 BROADWAY, NEW YORK. Oddelek za prtljago: 120 BROADWAY, NEW YORK.

NAREDBA GENERAL. JUGOSL. KONZULATA

Vsak bo lahko dobil potni list, kdor ima dokaze, da je v resnici jugoslovanski podanik.

Soglasno s zadnjim odlokom ministrstva za zunanje zadeve bo konzulat izdal potne liste vsem državljanom kraljevine Srbov, Slovencev in Hrvatov, ki bodo svojim prošnjam za potni list priložili tudi zadostne dokaze o jugoslovanskem državljanstvu.

Ko se bo konzulat prepričal, da so predloženi dokumenti pristni in zadostni, bo dobil prosilec potni list. V slučaju, da bi pa nastali kakšni pomisleki, bo izdan potni list šele z dovoljenjem ministrstva.

Ker je število prosilcev ogromno in v vsakim dnu narašča, ni konzulatu mogoče takoj opraviti vsega dela, toda polagoma bode prišli vsi na vrsto. Nihe naj ne kupi fiktarne prej, predno se osebno ne zgleda na konzulatu ter dobi potni list.

V vsakem drugem slučaju ne bo konzulat prevzel nobene odgovornosti za čakanje v New Yorku, iz čee ladja, za katero so vzeli karto, odpluje brez njih.

V dokaz državljanstva je treba predložiti: stari potni list, domovnico, vojaško knjižico, delavsko knjižico, krstni list ali potrdilo okrajnega sodišča v starem kraju. Kdor tega nima, bo dobil potni list šele s posebnim dovoljenjem iz ministrstva.

PREDNO SE ODLOČITE

za svojo družino, sorodnika ali prijatelja naročiti vozni listek, ali poslati denar v domovino, da se ga potnik sam kupi, pišite najprvo za tozadevna pojasnila na znano in zanesljivo trdnico FRANK SAKSER STATE BANK 82 Cortlandt Street New York (Advertisement)

Black Diamond, Wash. G. J. Poronta, Coketon, W. Va.: Frank Kocian, Thomas, W. Va.: Primož Modic, Milwaukee, Wis.: Joseph Tratnik, Sheboygan, Wis.: John Stumpf in H. Svetina, West Allis, Wis.: Frank Skok in Ant. Ilowšek, Oak Springs, Wyo.: Louis Tancher in A. Justin.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA". NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR. DEŽAVAH.

NOVE COLUMBIA PLOSCE po 85c.

Slovenske. E4688) Mili svovček, petje. E4689) Naredi zastave slave. E4690) Na tujih tleh, petje. E4691) Ko bi moj ljubi vedel. E4692) Še enkrat te objamam. E4693) Nedoženo oko, petje. E4694) Hanzmaisterca (tejstru). E4695) Špela pečenko jedla, šaljiva. E4696) Špela in Micka in Domal. E4697) Zaljubljen se je v rabe, šaljiva. E4698) Družinske sličice v Clevelandu. E4699) Od kod je Špela doma, šaljiva. Nemška vojaška godba. E4700) Regener marš, vojaška. E4701) Aus dem Hochgebirge, valcer. Po dolgem času smo dobili prave nemške plošče, vojaška godba prve verste, krasni vojaški marši in valcerji. Dobili smo jih par tisoč. Pravi glasni Columbia gramofoni od \$30.00 do \$375.00. Cenik v vseh jezikih. Vam pošljemo brezplačno. Ko naročite blago, nam dajte točni ekspressni naslov, da blago prej dobite. Naročbo in denar (money order) pošljite na: IVAN PAJK, Columbia Gramophone Dept. 24 Main St., Conemaugh, Pa.

CUNARD-ANCHOR

Največji, najhitrejši parniki na svetu. Izborna postrežba potnikom. V vašem mestu ali bližnji je lokalni agent.

V JUGOSLAVIJO, MADŽARSKO, RUMUNSKO IN BOLGARSKO.

CALABRIA

27. JULIJA

Vozni list za Dubrovnik, Trst ali Reko \$100. Vojni davek \$5.00.

Prsko Cherbourg: BERENGARIA 30. junija AQUITANIA 5. julija MAURETANIA 14. julija

R. M. S. P.

udobna vožnja
NEW YORK - HAMBURG
ORDUNA 18. JUNIJA - 30. JULIJA
ORBITA - 2. JULIJA - 13. AVG.
ORPESA 16. JULIJA - 27. AVG.
Izborna udobnost za naša širja 2 razreda.
THE ROYAL MAIL STEAM PACKET CO.
25 BROADWAY NEW YORK

French Line

COMPAGNIE GENERALE TRANSATLANTIQUE
V JUGOSLAVIJO PREKO HAVRE

CHICAGO 25. junija PARIS 25. junija LORRAINE 6. julija FRANCE 7. julija SAVOIE 14. julija

Direktna železniška zveza iz Pariza v vse glavne točke Jugoslavije. Hitri parniki s štirimi in dvema vilakama. Poseben zastopnik Jugoslovanske vlade bo pričakal potnike ob prihodu na njih parnikov v Havru ter jih točno edipremil kamor so namenjeni.

Parniki Francoske črte so transportirali tekmovalne na tisoče čehoslovanskih vojakov brez vse neprilike.

Za šifkarto in cene vprašajte v DRUŽBINI PISARNI, 19 State St., N. Y.

ali da pri lokalnih agentih.

Cosulich črta

Direktno potovanje v Dubrovnik (Gravosa) in Trst. BELVEDERE 18. junija COLUMBIA 29. junija PRES. WILSON 9. julija

Cene za Trst, Reka in Dubrovnik — \$100. in \$110. Potom listov izdanih za vse kraje v Jugoslaviji in Srbiji. Razkolne udobnosti prvega razreda in tretjega razreda. Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno vino.

PHELPS BROTHERS & CO. Passenger Department 4 West Street New York